

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Надвірнянської міської
ради від 19.04.2022 № 979-15/2022
Міський голова

_____ Андрійович З.М.

ПРОГРАМА

розвитку культури та туризму, збереження історичної спадщини та "Духовного життя" Надвірнянської міської територіальної громади на 2022-2024 роки

Загальні положення

Програма розвитку культури, туризму, збереження культурної спадщини Надвірнянської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (далі – Програма) розроблена на виконання Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про туризм» та Стратегії Івано-Франківської області до 2027 року.

При розробці Програми враховувалося фундаментальне значення культури в суспільному житті та пріоритетність розвитку туризму як одного із основних чинників економічного зростання громади.

Мережа установ, що створюють умови для творчого розвитку особистості, підвищення культурного рівня, естетичного виховання громадян, доступності освіти у сфері культури та задоволення культурних потреб жителів Надвірнянської міської територіальної громади, включає 26 закладів культури, із них 19 - у сільській місцевості:

13 бібліотек, із них 10 - у сільській місцевості;

10 клубних закладів, із них 9 - у сільській місцевості;

2 школи естетичного виховання: Надвірнянська дитяча художня школа та Надвірнянська дитяча музична школа;

Музей історії Надвірнянщини та музейні кімнати в БК сіл Молодків та Гвізд.

Проблемні питання

Проведення реформи децентралізації влади в Україні та створення об'єднаних територіальних громад ставить перед закладами культури масштабні й складні завдання для пошуку нових підходів до менеджменту, вироблення нових механізмів реалізації культурної політики, зміни наповненості та оновленні змісту роботи закладів культури на місцях, залучення до роботи креативних менеджерів та активної громадськості.

Сучасні заклади культури повинні позбутися застарілих форм та методів роботи і перетворитися на культурно-інформаційні центри розвитку громад, стати необхідними об'єктами для громадського спілкування, розвитку духовних потреб населення, центрами підтримки громадських культурних ініціатив, спільною платформою для різних людей для створення нового корисного прогресивного продукту.

На сьогодні у клубних закладах Надвірнянської громади діє 80 клубних формувань, в яких задіяно 1197 учасників.

З метою проведення іміджевих для громади культурно-мистецьких заходів, визначення та задоволення потреб населення залишається гострим питання щодо забезпечення закладів кваліфікованими кадрами, підготовки нового покоління спеціалістів, підвищення рівня їх професіоналізму.

Роль культури повинна розглядатися як креативна складова сучасного економічного розвитку територій, оскільки культурний капітал та туристичний потенціал громади здатен робити прямий та дотичний вклад в її економічний розвиток.

Надвірна – місто більш ніж з 450-літньою історією, яка залишила нам багато пам'яток різних стилів і епох. На сьогоднішній день в Надвірнянській міській територіальній громаді згідно даних Державного реєстру нерухомих пам'яток України налічується: 2 пам'ятки архітектури національного значення в селах Гвізд, Назавізів; 6 пам'яток архітектури місцевого значення в населених пунктах громади: м. Надвірна, с. Гвізд, с. Стримба, с. Лоева (2), с. Лісна Тарновиця; 11 пам'яток історії та мистецтва, 15 пам'яток археології в населених пунктах: Верхній Майдан (4), Красна (5), Лісна Тарновиця (1), Лоева (2), Надвірна (3). Крім цього величезного надбання минулих поколінь на території громади існує цілий ряд пам'яток

архітектури, містобудування, які сміливо можна вважати нововиявленими пам'ятками, котрі потребують ґрунтового дослідження, паспортизації та занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Серед них: церква Воздвиження Чесного Хреста (м. Надвірна), костел Успіння Богородиці (XVII ст. м. Надвірна), руїни Надвірнянського замку (XIV-XVI ст.) "Краснодвір" в міському парку ім. І. Франка, ратуша в м. Надвірна (XIX ст.); будинок "Просвіти" у м. Надвірна (кін. XIX ст.); приміщення залізничних вокзалів у м. Надвірна та с. Лоева, Лісна Тарновиця; будинок музею історії Надвірнянщини у м. Надвірна, церква Св. Миколая та дзвіниця (1906 рік) в с. Верхній Майдан та інші.

Розбудова сфери охорони культурної спадщини стратегічно полягає в гармонізації і узгодження в загальну стратегію розвитку міста програм нового будівництва, розвитку інфраструктури, правил забудови, функціонування і обачної експлуатації об'єктів комунальної сфери.

Суттєвою є необхідність тісної співпраці з партнерськими органами охорони культурної спадщини області, громадськими організаціями, профільним міністерством щодо напрацювання універсальних і адаптованих до нових вимог пропозицій щодо використання пам'яток культурної спадщини з метою економічного розвитку Надвірнянської міської територіальної громади.

Туристична сфера в територіальній громаді не сформована як туристичний продукт та не відповідає вимогам внутрішніх і міжнародних стандартів. Це пов'язано з наступними факторами:

- недостатня забезпеченість туристичною інфраструктурою та атракціями;
- недостатньо розвиненою матеріальною базою суб'єктів туризму;
- низькими стандартами обслуговування;
- відсутністю ефективного збуту та реклами туристичних продуктів;
- відсутності чіткого бачення напрямків розвитку та конкурентного сегменту.

Мета і стратегічні завдання Програми

Метою Програми є формування у населення Надвірнянської міської територіальної громади духовних та моральних цінностей, патріотизму, виховання естетичної культури особистості як фундаментальних складових демократичного суспільства, покращення якості надання послуг у сфері культури і туризму для мешканців та гостей громади, створення умов для розвитку сфери охорони культурної спадщини, забезпечення належного рівня збереження та використання об'єктів культурної спадщини, розвитку внутрішнього та в'їзного туризму, задоволення культурних і духовних потреб людини.

Основні завдання Програми

Завданнями програми у сфері культури є:

- сприяння розвитку та популяризації української культури як базового фундаменту розвитку особистості;
- забезпечення творчого, інтелектуального, духовного розвитку дітей та молоді;
- впровадження та розвиток сучасних форм бібліотечно-інформаційного обслуговування;
- розширення напрямків міжнародної культурної співпраці з метою створення позитивного та привабливого іміджу громади;
- створення належних умов для здобуття початкової мистецької освіти (зокрема, для соціально незахищених категорій дітей, молоді);
- підвищення рівня професіоналізму працівників галузі;
- покращення матеріально-технічної бази закладів культури та мистецької освіти;
- створення належних умов для відвідувачі та зберігання експонатів у музейних закладах громади;

Завданнями програми у сфері туризму є:

- формування ефективної системи стимулювання розвитку туризму;
- розвиток інфраструктури у сфері туризму і рекреації в громаді;
- формування привабливого туристичного іміджу;
- пошук нових конкурентоздатних шляхів забезпечення розвитку туристичної галузі;
- популяризація туристичного потенціалу Надвірнянської міської територіальної громади;
- поживлення механізмів державно-приватного партнерства у сфері інфраструктурних та туристичних проєктів.

Завданнями програми у сфері збереження культурної спадщини є:

- забезпечення умов збереження історичної забудови міста, пам'яток архітектури та містобудівництва в громаді;
- виконання протиаварійних та консерваційних робіт на пам'ятках;
- напрацювання проектів міжнародної технічної допомоги для економічного використання пам'яток культурної спадщини в Надвірнянській міській територіальній громаді;
- створення базових проектних рішень-пропозицій для удосконалення візуального образу міста, дизайні середовища та зовнішньої реклами;
- забезпечити процес науково-дослідних пошуків (археологічних, історичних, архітектурних, архівних) та досліджень пам'яток та історії громади в цілому. Залучення та ефективного використання у сфері охорони ресурсів інтелектуального та економічного потенціалу в інтересах динамічного соціально-економічного, культурного та духовного розвитку громади;
- розробка програм і рекомендацій зі збереження, оновлення і проведення ремонтних робіт з метою бережливого ставлення до спадщини і формування пам'яткоохоронної свідомості у громадян;
- налагодження конструктивного діалогу і постійних консультацій з інститутами громадянського суспільства, проведення зустрічей, прес-конференцій з ЗМІ задля вироблення спільної позиції зі збереження і адаптації пам'яток культури;
- сприяння діяльності громадських організацій з питань охорони та популяризації культурної спадщини громади, робота з туристичними організаціями
- сприяння залученню інвестицій, використанню історико-культурних об'єктів в необхідних громаді нових функціях, адаптація пам'яток в новому урбаністичному середовищі згідно з Генеральним планом міста.

Фінансове забезпечення Програми

Виконання Програми здійснюється в межах асигнувань, передбачених в бюджеті Надвірнянської міської територіальної громади, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Очікувані результати та ефективність виконання Програми

Реалізація Програми сприятиме:

- забезпеченню населення якісними культурними послугами, істотному підвищенню якості дозвілля;
- створенню сприятливих умов навчання дітей, юнацтва та підготовці майбутніх митців, підвищенню кваліфікації професійних працівників галузі культури;
- стимулюванню діяльності та визнанню молодих талановитих митців;
- вдосконаленню бібліотечної справи та розвитку читання шляхом популяризації світових літературних видань та творів;
- інформуванню і задоволенню творчих потреб громадян, їх естетичному вихованню, розвитку, збагаченню духовного потенціалу через проведення масових, концертних, культурологічних заходів, креативних, іміджевих та соціально-культурних проектів;
- збереженню та популяризації нематеріальної культурної спадщини як невід'ємної ознаки ідентичності національної культури;
- збереженню об'єктів культурної спадщини;
- залученню до пам'яткоохоронної роботи широких верств населення, зокрема молоді та громадськості;
- оновлення матеріально-технічної бази музейних закладів громади із застосуванням сучасних технологій;
- створенню якісного туристичного продукту;
- розширенню переліку туристичних та туристично-інформаційних послуг та підвищенню їхньої якості;

Заступник міського голови
з питань освіти, соціального захисту,
охорони здоров'я, культури і спорту

Ярослав ГУНДЯК

ПАСПОРТ

програм розвитку культури, туризму, збереження культурної спадщини, «Духовного життя» Надвірнянської міської територіальної громади на 2022-2024 роки

- 1. Ініціатор розроблення Програми (замовник):** управління культури і туризму Надвірнянської міської ради.
- 2. Розробник Програми:** управління культури і туризму Надвірнянської міської ради.
- 3. Термін реалізації Програми:** 2022-2024 роки
Етапи фінансування Програми: 2022-2024 роки
- 4. Обсяги фінансування Програми:**

Рік	Орієнтовні обсяги фінансування, (тис. грн)		
	Всього	в т.ч. за джерелами фінансування	
		Місцевий бюджет	Інші джерела
2022	770,0	650,0	120,0
2023	5620,0	5120,0	500,0
2024	8620,0	8120,0	500,0

5. Очікувані результати виконання Програми:

- створення умов для належного функціонування мережі закладів культури Надвірнянської громади;
- збереження національних традицій та звичаїв, забезпечення розвитку творчого потенціалу Надвірнянської територіальної громади;
- надання культурних послуг мешканцям громади, забезпечення доступності мистецтва для широких верств суспільства;
- створення нових туристичних продуктів, підвищення якості послуг в сфері туризму, залучення інвестицій в туристичну галузь;
- розвиток туристичної інфраструктури громади;
- збереження, популяризація та утримання об'єктів культурної спадщини;
- фінансова підтримка релігійних громад.

6. Терміни проведення звітності:

Відповідно до мети та поставлених завдань, визначених Програмою, замовник подає міській раді звіт про результати виконання Програми за підсумками року – до 30 січня наступного за звітним року

Замовник Програми:

Начальник Управління культури і туризму
Надвірнянської міської ради

Олександр ЗВАРЧУК

Керівник Програми:

Заступник міського голови
з питань освіти, соціального захисту,
охорони здоров'я, культури і спорту

Ярослав ГУНДЯК

Додаток до Програми розвитку культури та туризму, збереження історичної спадщини та "Духовного життя" Надвірнянської міської територіальної громади на 2022-2024 роки

**Перелік заходів, обсяги та джерела фінансування, очікувані результати виконання Програми
1. розвитку культури на 2022-2024 році**

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Термін виконання	Орієнтовні обсяги фінансування (тис. грн.)				Очікувані результати
				Всього				
					2022	2023	2024	
1	2	3	4	6	7	8	9	10
1.1	Зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури	Управління культури і туризму (УКТ)	2022-2024	1240,0	40,0	400,0	800,0	Зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури (придбання апаратури, комп'ютерної техніки, музичних інструментів, костюмів, сценічного реквізиту, меблів)
1.2	Розвиток бібліотечного інформаційного простору	УКТ, ЦМПБ	2022-2024	1030,0	30,0	200,0	800,0	Розвиток бібліотечного інформаційного простору
1.3	Музейна діяльність	УКТ, музей історії	2022-2024	1420,0	20,0	900,0	500,0	Розвиток музейної справи
1.4	Розвиток нематеріальної культурної спадщини	УКТ, ЦМБК	2022-2024	260,0	10,0	100,0	150,0	Збереження нематеріальної культурної спадщини
1.5	Міжнародна співпраця в галузі культури і туризму	УКТ, УЕ	2022-2024	90,0	10,0	40,0	40,0	Налагодження зв'язків з міжнародними партнерами
1.6	Розвиток мистецької освіти в громаді	УКТ, мистецькі школи	2022-к2024	730,0	30,0	200,0	500,0	Розвиток шкіл естетичного виховання
1.7	Проведення обласних фестивалів «Вознесись Україно», імені Софії Галечко.	УКТ	2022-2024	150,0	В межах бюджетних призначень	60,0	90,0	Проведення обласних фестивалів «Вознесись Україно», «Софії Галечко»
1.8	Забезпечення проведення на належному рівні державних та національних свят	УКТ	2022-2024	160,0	В межах бюджетних призначень	70,0	90,0	Відзначення державних та національних свят

1.9	Забезпечення участі колективів в міжнародних, всеукраїнських, обласних заходах	УКТ	2022-2024	140,0	В межах бюджетних призначень	50,0	90,0	Забезпечення участі колективів в міжнародних, всеукраїнських, обласних фестивалях, заходах
1.10	Проведення капітальних ремонтів закладів культури	УЖКГ, УКТ	2022-2024	2000,0	-	600,0	1400,0	Збереження майна громади від руйнувань
1.11	Відзначення Дня міста та днів сіл громади	УКТ	2022-2024	780,0	В межах бюджетних призначень	320,0	460,0	Активізація культурного життя громади. Залучення туристів. Промоція
	ВСЬОГО			8000,0		140,0	2940,0	4920,0

**2. Збереження культурної спадщини.
Програма «Духовне життя» на 2022-2024 роки**

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Орієнтовні обсяги фінансування (тис. грн.)					Очікувані результати
			Термін виконання	Всього				
					2022	2023	2024	
1	2	3	5	6	7	8	9	10
2.1.	Виготовлення проектно-кошторисної та облікової документації, паспортизації пам'яток	УКТ	2022-2024	320,0	70,0	100,0	150,0	Виготовлення ПКД на пам'ятки історії та архітектури
2.2.	Популяризація та промоція об'єктів культурної спадщини. Видавництво друкованої продукції, створення якісного відеопродукту	УКТ, ТЩ	2022-2024	280,0	30,0	100,0	150,0	Популяризація об'єктів культурної спадщини громади. Створення якісної продукції
2.3.	Програма «Духовне життя» Фінансова підтримка релігійних громад, інших громадських об'єднань, монастирів	УКТ	2022-2024	1000,0	270,0	330,0	400,0	Фінансова підтримка релігійних громад, ГО духовного спрямування
2.4.	Проведення археологічних досліджень об'єктів культурної спадщини громади	УКТ	2022-2024	510,0	10,0	200,0	300,0	Дослідження об'єктів культурної спадщини громади
2.5.	Здійснення ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках архітектури	УКТ	2022-2024	1000,0	-	450,0	550,0	Здійснення ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках

2.6	Сприяння релігійним громадам в будівництві та ремонті храмів	УКТ	2022-2024	800,0	-	300,0	500,0	Сприяння у будівництві храмів
2.7	Сприяння благодійній та місіонерській діяльності релігійних організацій та громад	УКТ	2022-2024	300,0	-	100,0	200,0	Підтримка благодійної діяльності релігійних громад та організацій
2.8	Проведення мистецьких та інших заходів духовного спрямування спільно з релігійними організаціями та громадами (прощі, фестивалі)	УКТ	2022-2024	200,0	-	100,0	100,0	Проведення мистецьких заходів, фестивалів духовного спрямування
	ВСЬОГО			4410,0	380,0	1680,0	2350,0	

3. Розвиток туризму на 2022-2024 рік

№ з/п	Найменування заходу	Виконавець	Орієнтовні обсяги фінансування (тис. грн.)					Очікувані результати
			Рік	Всього				
					2022	2023	2024	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.1	Сприяння реалізації проектів в сфері туризму, інфраструктурних проектів	УКТ, ТПЦ	2022-2024	370,0	60,0	110,0	200,0	Співфінансування та сприяння реалізації проектів
3.2	Промоція туризму. Виготовлення рекламної продукції	УКТ, ТПЦ	2022-2024	245,0	35,0	90,0	120,0	Популяризація та промоція туризму.
3.3	Підтримка створення туристичних маршрутів	УКТ, ТПЦ	2022-2024	145,0	15,0	50,0	80,0	Створення нових туристичних маршрутів
3.4	Друк туристичної карти громади, міста, окремих локацій	УКТ, ТПЦ	2022-2024	50,0	20,0	30,0	-	Виготовлення туристичних карт
3.5	Розвиток туристичної навігації	УКТ, ТПЦ	2022-2024	130,0	-	30,0	100,0	Розвиток туристичної навігації в громаді. Встановлення стендів, вказівників, покажчиків тощо
3.6	Розвиток та облаштування об'єктів туристичної інфраструктури (фотозони, майданчики, оглядові місця, відпочинкові)	УКТ, ТПЦ	2022-2024	320,0	-	120,0	200,0	Покращення туристичної інфраструктури громади

3.7	Розробка туристичних продуктів з використанням нематеріальної культурної спадщини	УКТ, ТЩ	2022-2024	90,0	-	30,0	60,0	Створення нових туристичних продуктів з використанням нематеріальної культурної спадщини
3.8	Створення і підтримка цифрових продуктів	УКТ, ТЩ	2022-2024	130,0	-	40,0	90,0	Створення мобільних додатків, віртуальних турів
				1480,0	130,0	500,0	850,0	

Начальник Управління культури і туризму
Надвірнянської міської ради

Олександр ЗВАРЧУК